

мудри и по просвѣтени отъ Гжрцитѣ, но никой Гжркъ не си оставя своя язикъ и своето ученіе като вѣсть, безумни Бжлгари, и проч.“ — Пѣ-нататжкъ той продолжава: „ти человѣче Бжлгарино не сѫ лжжѣ, и не се измамвай, но знай си свой родъ и язикъ, не са срамувай че Бжлгаритѣ били днесъ за днесъ по прости отъ Гжрцитѣ; не оставай свой родъ и язикъ, не ся хвали съ чюждѣ язикъ, не ся влачай по тѣхнія обичай. Азъ видѣхъ много человѣци отъ Бжлгаритѣ, които тѣй струватъ и хулятъ своя язикъ, за това написахъ тута за оніе отци ругатели, дѣто не любятъ свой родъ и язикъ. А вѣе които ревнувате за свой родъ и за отечеството си, искате да знайте, че напишѣ бжлгарски Царіе, Патриарси и Архиереи не сѫ били безъ лѣтописни книги и кондики, що сѫ за толкова години царствовали и господарствовали на земята, но сѫ имали много царственни и черковни Исторіи и архиерейски кондики; а понеже на онова време, не е имало *щамби* (печатници) по славянски; то человѣцитетѣ не сѫ притжалковали (т. е. превождали) отъ небреженіе такива книги; и спорядъ това на малко мѣста сѫ и тѣ намирали. А когато турцитѣ завладѣли бжлгарската земѣ, веднага погазили и попалили царскитѣ и архиерейскитѣ дворове, черковитѣ и монастиритѣ. Вѣ това время человѣцитетѣ отъ страхъ и нужда и отъ ужасъ бѣгали за да упазятъ тѣкмо живота си; и вѣ онова люто время изгубили се и царскитѣ и черковни исторіи и патриаршескитѣ и архиерейски кондики, и сега нѣма ония лѣтописни книги, що сѫ били написани пространно за бжлгарските царіе и бжлгарския народъ. А Гжрцитѣ отъ завистъ и ненавистъ що сѫ имали кѫмъ Бжлгаритѣ, то тѣ не записали за храбритѣ дѣянія и постежки на бжлгарските царіе, и на бжлгарския народъ, но написали вкратцѣ и противното каквото имѣ било тѣмъ прилично и угодно, за да не имѣ бѫде срамотно, че Бжлгаритѣ ги много пѫти побѣждавали и данъ отъ тѣхъ вземали.“ — Тѣй пише Іеремонахъ Отецъ Пантелей вѣ предисловіето на своята Бжлгарска Исторія, и това му предисловіе приличя по съдържаніето си, на едно „Вѣзваніе“ или „Прокламація“ кѫмъ Бжл-